

ÁRA 1500 KORONA

VASÁRNAP

**POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI
KÉPES HETILAP**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.
Telefonszámok: 42—49, 198—04.

**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁRNAP**

Előfizetési árak: Egész évre 62.000 K
Félévre 31.000 K. Negyedévre 16.000 K
Egyes szám ára ... .. 1.500 K

Budapest, 1925.

VI. évfolyam, 35. szám.

Vasárnap, augusztus 30.

A szőlőtermelés válsága.

Az a nagygyűlés, amelyet e hó 21-én a szőlő- és borkazdák tartottak, valósággal riadó volt a magyar szőlőtermelésnek. Szőlőtermelésünk válságban van. A válságnak az az oka, hogy borainkat nem lehet eladni. 1924-ben mindössze 1·7 millió hektoliter borunk termett és ennek nagyobb része máig is eladatlanul hever a pincékben. Ez évi termésünk előreláthatóan mintegy négy millió hektoliter lesz. Az eredmény tehát elég kedvező, ám az értékesítés gondjai annál nagyobb súllyal nehezedenek reánk.

A külföldi piacok úgyszólván teljesen elzárkóztak a magyar bor bevétele elől és nincs is reményünk, hogy a külső piacokat belátható időn belül visszahódíthassuk, mert a világversenyben hatalmasabb államok kiszorítanak bennünket. Már a békeidőben is nehéz volt számunkra a mérkőzés, különösen Olaszországgal, most pedig helyzetünk szinte reménytelenre vált, mert hogyan mérközzék az elnyomott kis Magyarország ott, ahol nem régen a hatalmas Monarkia is csak nehezen tudott helyt állani. Most pedig a verseny szigorúbb, mint akkor volt, mert Amerika kitiltotta az alkoholt és Oroszország sem jöhet számításba a fogyasztás szempontjából.

De nemcsak a külső piacokról maradtunk le, hanem idehaza is rendkívül visszamaradt a fogyasztás; egy harmada sincs annak, ami a békeidőben volt. A fogyasztás csökkenésének legfőbb oka természetesen az, hogy szegények lettünk, jelentékenyen hoz-

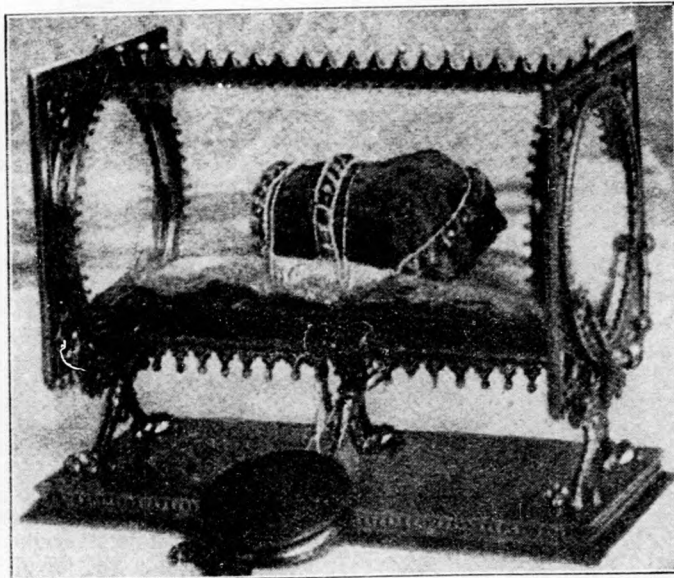
zájárul azonban a fogyasztóképesség csökkenéséhez az aránytalanul magas borfogyasztási adó is.

Ez az adó a legfelső határon tudvalevően 2380 korona literenként, tehát majdnem akkora összeg, amennyiért az újbort kínálják. Meg kell jegyeznünk, hogy Franciaországban 500 koronán alul van. Olaszországban pedig 600 korona a boradó, tehát a külső államokkal való összehasonlításban is a mi boradónk a legmagasabb. Hogy pedig ennek az aránytalanul magas adónak hatása van a fogyasztás csökkentésére, azt már az is bizonyítja, hogy például Budapesten a boradó emelése óta a fogyasztás 70 százalékkal csökkent, ellenben a kisebb adóval terhelt sör fogyasztása 40 százalékkal emelkedett.

A szőlősgazdák a bor fogyasztási adóját literenként 500 koronában kívánják maximáltatni, de legalább is 50 százalékos mérséklésre volna szükség, hogy felfogásuk szerint a belső fogyasztás fellendüljön.

Nehezíti a kérdés megoldását az, hogy a borfogyasztási adó a községek és városok jövedelme, kétségtelen azonban, hogy az adómérséklés nyomán emelkedő fogyasztás kárpótolná a községeket és városokat, úgy hogy háztartási jövedelmüket nem érné veszteség.

A helyzet mindenestre olyan súlyos, hogy minden rendkívüli eszköz mellett meg kell ragadnunk a veszedelemben került bortermelés támogatására, mert ha ez a termelési ág tönkremegy, ötszáz ezer szőlősgazda és egy millió munkás veszt el a kenyerét, ez pedig kiheverhetetlen országos nagy csapás volna.

A Szent Jobb.

Budapest, augusztus 30.

Iskolázott emberek. Néhány nap múlva megkezdődnek az iskolai előadások és a falvakból is útrakelnek a diákok, akiket tehetségük, vagy szülei vagyoni és társadalmi helyzete az iskolázatásra vezet. Csak örvendetes, hogy az intelligens pályákra a falusi nép gyermekeiből is telik. Értelmiségi osztályunk a legjobb utánpótlást a falu egészséges polgári osztályából kapja. A kormányférjak, főpapok, egyetemi tanárok és vezető tisztviselők között nem egy van, aki egyszerű falusi szülők gyermeke. Voltaképp ebben rejlik a magyar közélet igazi demokráciája. A magyar falu népének fiai a legmagasabb állásokig föl-emelkedhetnek. Mi azonban azt akarjuk, hogy azok is iskolázott polgárok legyenek, akik otthon maradnak az ekeszarvánál. Végére nem csupán olyan iskolák vannak, amelyek ügyvédeket, bírákat, papokat, orvosokat és tanárokat nevelnek, hanem olyanok is, amelyek gazdákat képeznek. A földmives iskolákra és a téli gazdasági iskolákra gondolunk. Nemsokára ezeknek az iskoláknak a kapui is megnyílnak s azok a falusi ifjak, akik iskolázott gazdák akarnak lenni, kérhetik fölvetelüket a m. kir. földmivesiskolába, vagy a később megnyíló téli gazdasági iskolába. Minél több gazdájú végzi el a földmivesiskolát, hogy otthon aztán saját gazdaságát okserűen vezesse, annál több intelligens gazda lesz a faluban s annál több megbecsülésben és tekintélyben lesz része a kisgazdatársadalomnak. Igenis, iskolázott emberek akarunk látni a barázdáknak, akik élére tudnak állni falusi gazdatársaiknak, a szövetkezeteknek és faluszövetségi csoportoknak s jól tudják venni a versenyt a külföldi termelőkkel. Ne énekeljenek nekünk fölületes újságírók mindig a dánokkal: tudunk mi a magyar földön is olyan szakképzett gazdákat nevelni, mint bármelyik nációja Európának.

*

„Egy rózsaszál szebben beszél... mint a legszerelmesebb levél!” — mondja a «János vitéz» nőtája. S valóban úgy is van. Az Epstein nagyságos képviselő elvtárs esete is ezt mutatja. A napokban utazott el Pestről az utolsó kommunista-szállítmány Moszkvába. (Bárcsak az utolsók lettek volna!) Elegáns hölgyek és urak mentek Moszkvába szökött férjeik és rokonaik után, hogy ott élvezhessék az együttlét proletári boldogságát. Helyettük ugyanannyi derék magyar hadifoglyot ad vissza a vörös orosz kényuralom. A kommunista kompánia már együtt volt, mikor hasonzorútek társaságában megjelenik a perronon a magyar nemzetgyűlés egyik gyakran közberikácsoló tagja, Epstein képviselő úr és szép vörös virágcsokorral kedveskedik a kommunista dámáknak. Epstein úr — a többi szociáldemokrata képviselővel egyformán — a parlamentben folyton tagadta azt, hogy bármi köze is lenne a kommunistákhoz. Sőt odáig ment a kis vörös, hogy tiltakozott a kommunistákkal való közönség ellen. De hogy mennyire higgyen a magyar nép a szociáldemokratáknak, azt eléggé mutatja a virágcsokor. Hiába minden tagadás, a szerelmet titkolni nem lehet. Szociáldemokrata vagy kommunista, csak a tempó más, forró a szerelem köztük. Ha nem is beszél Epstein most már szerelemről, — mondjuk János vitézzel: — «egy rózsaszál szebben beszél, mint a legszerelmesebb levél».

MI HIR (A POLITIKÁBAN?)

A kisgazdapárt a múlt héten értekezletet tartott. A párt-értekezleten, amelyen Almásy László elnökölt, nagyjontosságú agrárgyűléseket tárgyaltak meg s a képviselők felszólalásaira a kormány megjelent tagjai kimerítő felvilágosításokat adtak a mezőgazdaság különböző ügyes-bajos dolgáról. Így többek között Örfly Imre, Bessenyei Zénó, Graefl Jenő és Héjy Imre szóvá tették a bortermeles, valamint a mezőgazdasági és vetőmaghitel ügyét. Mayer János földmívelésügyi miniszter válaszában felhívta a képviselők figyelmét a szőlészeti és borászati kongresszusra és megnyugtató kijelentéseket tett a részgicellátásra vonatkozólag is. Közölte, hogy

az elemi csapások sújtotta vidékeknek tizenkilencmilliárd vetőmaghitelt bocsátott a kormány rendelkezésre, mivel azonban ez az összeg nem bizonyult elegendőnek, újabb hatmilliárd kiutalása iránt intézkedett a pénzügyminiszter.

Szó volt még a borfogyasztási adó mérsékléséről, a gazdasági hitelek meghosszabbításáról, a szabolcsi burgonya és káposzta szállítási kedvezményéről s általában az agrárérdekek védelméről. A kormány tagjai a héten minisztertanácson is foglalkoztak ezekkel a kérdésekkel, egyben pedig elhatározták, hogy

erélyesen megvédelmezik a hitelt kereső kisbirtokosokat a több helyütt észlelhető kiuzsorázások ellen.

A politikai élet eseményei közé tartozik, hogy Vass József népjóléti miniszter, Bud János pénzügyminiszter és Klebelsberg Kunó gróf kultuszminiszter magas kitüntetésben részesültek. A kormányzó buzgó és odaadó szolgálataik elismeréséül

a három miniszternek az elsőosztályu magyar érdemkeresztet adományozta.

Vass József népjóléti miniszternek ezenkívül miniszteriuma részéről még külön ünneplésben is volt része, mert most töltötte be ötödik esztendejét annak, hogy miniszteri tárcát vállalt. Ezalatt az öt esztendő alatt a vallás- és közoktatásügyi, valamint a népjóléti miniszteriumot vezette s fáradhatatlan erélyességgel munkálkodott a közért.

A képviselői beszámolókat sorát Perlaky György baranyai nemzetgyűlési képviselő beszámolója nyitotta meg.

Perlaky kerületében Szászvárot tájékoztatta a politikai helyzetről és ő mondott ünnepi beszédet a hősök emlékének leleplezési ünnepén Kárász községben is. A népszerű képviselőt választói lelkesen ünnepelték.

MEZŐGAZDASÁG

Hogy bánjunk a lóval?

Irta: Kis Mihály.

A legtöbb embernek azért van sok baja a lóval, mert helytelenül kezeli, rosszul bánik vele. Már csikókorától kezdve úgy bánjunk a lóval, ahogyan okos ember a gyerekkel bánik. Senase incselkedjünk vele és ha épen foglalkozunk a kis csikóval, akkor arra szoktassuk, hogy akaratunknak engedelmeskedjék. Minden engedelmes cselekedetért tüstént megjutalmazzuk, megsimogatjuk, veregetjük és valami kedvenc falattal, egy marék abrakkal vagy zöld lucernával vagy akár egy darabka kenyérral kedveskedünk neki. Ilyen módon megtanítjuk, hogy amelyik lábát kézzel érintjük a térde vagy csánkja hajlásában, azt szépen földadja és fogni engedje, ahogy a körmözéshez vagy a vasaláshoz szükséges. Mőgéje állunk a csikónak, a kezünkben valami kedvenc falatja, aztán nevéen szólítjuk. Erre a csikó megfordul felénk, hogy jutalmát elvegye, melyet, ha jól végzi dolgát, mindig meg kell adni neki. Ha közelről már engedelmes, akkor rászoktatjuk, hogy tőle távolabb állva, hozzánk fusson, mikor nevéen szólítjuk, sőt kövessen bennünket, amikor tovább megyünk. Persze itt közbe-közbe ismét kijár neki egy kis jutalom, ha jól csinálja. Elővesszük az ostort. Megszagoltatjuk a csikóval, mert a ló mindent szeret az orrával, az ajkával megtapintani, amit még nem ismer. Magunk is, mikor a csikóval barátkozni akarunk, úgy közeledünk hozzá, hogy jobbkezünket feléje nyújtjuk. Ha nincs a kézben semmi, akkor ne a lapos tenyerünket mutassuk neki, hanem a kezünk fejét, kissé behajlított újjakkal, mert az egyenest oda-

Képek a Szent István-napi körmenetről.

Cesare Orsenigo pápai követ a körmeneten.

Horthy Miklós kormányzó, József Ferenc és Albrecht királyi hercegek a körmeneten.

tartott újjakat már csak játékból is szívesen a fogai közé veszi és nem egyhamar ereszti el, ami néha fájdalmas. Ezért azonban bántani nem szabad, mert a csikó nem tudja, hogy nekünk fájdalmat okoz. Ne vadítsuk el tehát ok nélkül magunktól. Az ostorhoz szoktassuk a csikót, hogy ne féljen tőle. Suhogtassuk előtte, kezdetben lassan, azután mindig hevesebben; közbe-közbe meg-megjutalmazva őt. Annyira kell vinni idővel, hogy a csikó hívásra még akkor is hozzánk fusson, ha az ostort előtte suhogtatjuk.

Az ostort mint nógató, hajtó eszközt csak akkor kezdjük használni, amikor már hámba tanítjuk a csikót. A nógató, a biztatás úgy történik ostorral, hogy ne fájjon a csikónak, még ha az ostor szíja érintené is a testét. Más szóval, az ostorral ilyenkor nem csapunk, hanem csupán gyöngéden ráéjtjük az ostor hegyét a lónak arra a testrészeire, amelyre szükséges, hogy buzdítást kapjon. Így például, ha azt akarjuk, hogy hámban, járásközben, kissé jobban emelje az elejét (fejét, nyakát), az ostor hegyét gyöngéden a mar és a sörénye tájékára ejtjük. Ha első lábait járás közben nem eléggé emeli, akkor finoman a lapockájára pötytyentünk az ostorral. A ló oldalát érintve az ostorral, szaporább járásra ösztökéljük, amit azzal is elérünk, ha az ostort a levegőben suhogtatjuk vagy pattogtatjuk, anélkül, hogy a lovat érje. Gyakran akkor keltenek az efféle biztatások, ha tapasztalatból tudjuk, hogy a ló megijedni készül valamely hídtól vagy szembejövő vagy előttünk haladó gépkocsitól. Kell a biztatás akkor is, ha a ló nem megy eléggé a gyeplőszárba, ami nagy hiba, mert akkor nincs hatalmunkban és amikor akarja, kitérhet oldalvást vagy megáll. Szép, parádés járást akkor vesz fel a betanított ló a hámban, ha az ostor hegyét gyöngéden a farára ejtjük, mert akkor a hátuljával jobban maga alá lép, az eleje pedig kiemelkedik és az elejének a lábvetése magasabbá, élénkebbé lesz. Ha gorombán kezeljük az ostort, a csikót, lovat elvadítjuk, idegessé teszük, annyira, hogy félni fog az ostortól már akkor, mikor a kezünkbe vesszük vagy csak suhogtatjuk. Van rá eset, hogy büntetésképpen használjuk az ostort, de okkal-móddal. Erről majd más alkalommal beszélünk.

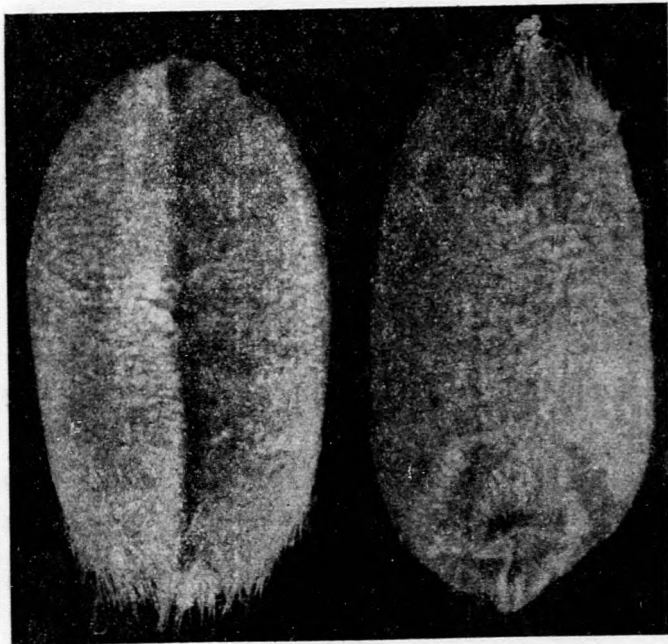
A gabonaüszög.

A tavaszi vetőmag csávázása gazdáink körében még mindig nincsen szokásban, jöllehet az összes gazdasági szaklapok ismételt felhívják a gazdák figyelmét az őszi gabonacsávázásának szükségességére. Ha ismerjük azt a rettenetes kárt, melyet a gabonaüszög évről-évre gabona-termésünkben okoz, megérthetjük azt, hogy a szakkörök miért tulajdonítanak a vetőmagcsávázásnak olyan rendkívül nagy fontosságot.

A gabonaüszög hazánkban egyedül a búzában, ha átlagban csak ötszázalék üszöggkárt veszünk, 1923-ban kilencszázhuszonegyezer métermáza terméscsökkenést okozott, ami a mai búzaárak mellett több mint ötszázmilliárd évente megismétlődő veszteséget jelent. Ez a búzamenyiség elég volna az ország búzával bevetett egyharmad területének vetőmagul vagy biztosítaná egy évig Budapest kétharmad lakosságának kenyérfogyasztását.

A búzát kétféle üszög bántja: a *büdös* vagy *köüszög* és a *repülő* vagy *porüszög*. Ez a két üszögfajta, bár az általuk okozott kár teljesen azonos, természetükben nagyon különböznek egymástól. A büdös vagy köüszög a búza szőrös részeihez, a búzaszemnek repedéseire tapad és innen fertőzi meg a termést. A repülőüszög pedig *virágfertőzéssel* fertőz.

A virágfertőzés úgy történik, hogy a szél által szétördött üszökgspórák a búza és az árpa virágára kerülnek, ahol kicsiráznak és a fejlődő csira a *bibén keresztül belenő a maghomba, ahol beszünteti fejlődését*. Az ilyen maghomból fejlődő magban tehát benne van az üszökgomba *micéliuma*.

A búzaszem erősen nagyítva. Igen jól láthatók a magfelület egyenetlenségei, a repedések s a magvak végén levő szőrözlet, ahonnan a köüszög a magot megfertőzi.

Egészséges, köüszkös és porüszkös búzakalász.

Egészséges, fedettüszkös és porüszkös árpakalász

Az ilyen mag, ellentétben a köüszögtől fertözött maggal, ahol erős nagyítással a fertözö üszögspórákat meg lehet találni a mag felületén, teljesen egészségesnek látszik; sem külsőleg, sem belsőleg nem áruja el semmi, hogy fertözve volna, mert a vékony gombafonalakat szabadszemmel nem lehet észrevenni. Azonban, ha az ilyen magvat elvetjük és ez kicsirázva növekedésnek indul, a növény belsejében levő micélium is növekszik mindaddig, amíg fel nem jut a kalászig, ahol elpusztítja, porüszkösé változtatja a kalászkákat.

Ügy a búzát, mint az árpát mindkét üszök-fajta megtámadja, a zabot azonban csak a porüszök fertözti meg s így a zab csávázásánál egész másféleképen kell védekezni, mint a búza és az árpa vetőmagcsávázásánál. Képeink a búza, az árpa kö- és porüszkétől megtámadott kalászkákat mutatják be összehasonlítva a búza és az árpa egészséges kalászával. Legközelebbi számunkban a csávázás helyes elvégzését ismertetjük.

A szőlőmoly veszedelmes ellensége a természetnek. Kártétele néha a 80—90%-ot is meghaladja. Évente kétszer jelenik meg; évente két nemzedéke van. Az első nemzedék petéiből május—júniusban kikelő, tühegynyí kis, szennyes zöldes vagy rózsás színű hernyók a bimbókba, majd az apró bogókba furakodnak s

tönkreteszik azokat. A hernyók finom selyemszálakkal háló-szerűen összekötözik az elszáradó bimbókat, fürtöket. Júniusban a virágokból, bogókba selyemszálakkal gubacszerű fészket készítenek maguknak, hogy ott bebábozódjanak. Kéthárom hét múlva kirázzik a második nemzedék. A fehér rajzokkal tarkázott ólomzürke pillék, melyek csak este röp-ködnek, petéiket a már félig kifejlődött bogókra rakják. Ezen petékből — július—augusztusban — kikelő hernyócskák a szőlőbogókba furakodnak, azokat kirággják és szállal összefonják. A szüret beállta előtt a hernyók a szőlőtöke fejen vagy a karókön levő repedésekbe bujnak, hogy ott átteleljenek s tavasszal az első nemzedékét létrehozzák. Minthogy a szőlő kezelésének elhanyagolása gyakran 50—100%-os kárt is okozhat, azért igen fontos az ellene való védekezésnek pontos betartása. Már június első felében az első hernyónemzedék ellen permetezéssel vagy pedig szorgalmas hernyószedéssel védekezünk. Permetezéshez olyan forgalomba használjunk, melynél 1 hl. vízben 133 gr. tiszta nikotinlúg s 1 kg. káliszappan van. (Ha a dohánylúg 10%-os, akkor 1 kg. és 33 dkg.-ot veszünk hozzá.) Újabb hoztak forgalomba arzéntartalmú szereket. Ilyen a Molex porszerű anyag, melyből 1 hold szőlőre egyszeri-permetezéshez átlag 6—10 kg. kell és az Arzola permetezőszer, melyből (400 gr.-ot adunk 100 liter vízhez) 1—1,5 kg. kell 1 hold megpermetezéséhez. Ha védekezés az első nemzedék ellen nem a kellő időben történik, a későbbi nemzedék ellen a védekezésünk kevésbé lesz sikeres, mert ekkor a későbbi nemzedék hernyói már a bogókba húzódtak.

Lapálymarhák a marsch-okról. (Képpel.) Marsch-oknak hívják a németek azon talajokat, melyek az Északi-tengernek és a beléje ömlő folyóknak partján az iszaplerakodásból keletkeztek. Bujja termékenységű talajok ezek, melyeken térdig érő fűben legelész az itten honos lapálymarha. A dús táplálás hatására, természetes, a szarvasmarha ideális formákat nyer: széles, mély, hosszú törzset és aránylag rövid lábakat. Így min-

Lapálymarhák a marsch-okról.

dig megkülönböztethető e tájfajta a soványabb talajokon (geest) nevelkedett lapálymarháktól.

BÚZAVETŐMAGHOZ

PORZOLOS vetőmagból holdanként 5—10 kg-mal kevesebbet kell vetni, mint gáliscsóból.

➡ 20—40.000 korona holdanként a megtakarítás. ➡

1 zsák vetőmaghoz 20 deka Porzol kell!
10 perc alatt 1—2 mázsa vetőmag pácolható.

PORZOL

száraz úton való pácolásra

a legjobb és legolcsóbb.

➡ Kérjen ismertetőt! ➡

CHINOIN vegyészeti gyár UJPEST.

Gyümölcsstermelés és gyümölcs piac itthon és külföldön.

(K. Ö.)

A pesti Dunaparton a Fővám környéke egyik legjellegzetesebb gyümölcspiaca Magyarországnak. Utána (vagy néha előtte) következik a kecskeméti és ceglédi idénypiac, ahol az idegen szemet főként a nagy mennyiség lepi meg. Ilyen gyümölcs-, paradicsom- és uborkahegyeket bizony a külföldön nem igen lehet látni.

Ez a három hatalmas piac osztja szét bel- és külföldre a magyar föld gyümölcstermékeit. Nézzük meg tehát közelebbről, hogyan állja az összehasonlítás bírálatát a magyar portéka a külföldi holmi mellett.

Azt már régebben hallottuk, hogy Ausztria sok gyümölcsöt termel, vannak konzervgyárai is. Stájerországban körülnézve, tényleg láttam, hogy a napos domboldalak tele vannak gyümölcsfákkal, főként alma- és körtefákkal és ezeknek a termését Grázban a Jakomini-Platz gyümölcsbódéiban árulták a közönségnek. Minőségre átlagos árúk ezek, de látszott, hogy a termeléssel foglalkozók jártasak a kezelésben.

Tirol gyümölcsközpontja Bozen. Az Obst-Mark bódéiban vattába csomagolt Calvil-almák és fügek csalogatják az inyeneket. Úgy kezelik itt a szép gyümölcsöt, mint nálunk a porcellánárúkat. Bozenban van a Ringer konzervgyár gyönyörű boltja, tele finom gyümölcskonzervekkel, de elégedetten állapíthattam meg, hogy ilyesmit idehaza épen ilyen jól csinálnak már. Dél-Tirol gyümölcseit egyébként Észak-Tirolban, főként Innsbruckban fogyasztják el, de jut innen bőven Svájc asztalaira is.

A görzi gyümölcs piac is emlékezetes előttem még a háborús időből. A szőlő és füge uralkodott a piacon valóban kívánatos csomagolásban. Az itteni gyümölcsösök erősen emlékeztettek a Gellért- és Sashegy-környéki köves talajú gyümölcsöseinkre, ugyanígy a termés minősége tekintetében is.

Salzburg és Felső-Ausztriában láttam, hogy a fakitermelésre szánt területeken kívül minden kert és közút hasznos gyümölcsfákkal, főként almával volt beültetve, úgy mint a Székelyföldön is. De minőségre nézve ezen vidék termése meg sem közelíti a hazait s ez lehet az oka annak, hogy itt almabort készítenek, bár ez a savanykás ital inkább uborka-éhez, mint borhoz volna hasonlítható.

Bécs piaca sok ilyen gyümölcsöt hoz forgalomba, ami az ott eladásra kerülő magyar gyümölcsnek kárára van azáltal, hogy a silányabb osztrák árú magyar árúként adják el. Ezzel kapcsolatos az a drezdai megfigyelésem, hogy a legelőkelőbb csmegeboltok egyikében láttam egy kicsiny görög-dinnyét — aminőt idehaza az emberek semmibe sem vennének — rajta a felírás fennen hirdette: *magyar dinnye*. Az ott látható egyéb szép gyümölcsök között azonban sok magyar eredetű is volt felírás nélkül.

Megnéztem Berlin és Kopenhága piacát is. Főként az utóbbi importált francia gyümölcsöt és óriási mennyiségű indiai banánt forgalmaz. Az egyik dán csmegeüzletben néhány zöld paprika olyan feltűnést keltett, mintha nálunk a vereshagymák közé egy orchideát tűzött volna a piaci árus.

Önként elsodálkodik az ember, ha látja, hogy Dániában érdemes és lehet francia gyümölcsöt forgalomba hozni, mi pedig — sajnos — megakadunk a gyümölcsértékesítéssel, ha egy bőven termő esztendőnk van. A különbség kedvéért érdemes megemlíteni, hogy újabban akadálytalanul hoznak be hozzánk indiai banánt, még pedig jó drága áron és talán csak azért, mert újdonság, vannak, akik vásárolják is.

A lengyel gyümölcs piac a jobb fajták tekintetében erős

bevételre szorul. Oláhországban sok gyümölcs van és a német hadvezetőség a háború alatt itt gyártotta azokat a mar-meládákat, melyeket a katonák a fronton fogyasztottak el.

A szerbiai és szlavóniai szilváskertek jól ismertek előtünk és ismeretes az is, hogy a szerb kereskedelmi mérleg egyik jelentős bevételi tétele az aszaltszilvából és szilvaiból nyert exportbevétel. A konzerválást a termelőhelyen többnyire maguk a gazdák végzik.

Ha mindezt végignézte az ember, az összehasonlítás eredményeként megállapíthatja, hogy a kívánatos gondosság a termelésben, valamint a forgalombahozatalnál nálunk még nem áll azon a fokon, mint a legtöbb külföldi piacon, ahol — legalább ez volt a benyomásom — több szeretettel kezelik ezt az ügyet.

Éghajlatunk és talajviszonyaink bennünket szinte kényszerítenek arra, hogy minőségben megközelítsük a francia termelést, mennyiségben pedig Közép-Európa gyümölcspiaca legyünk.

Éhhez még sok akarat, vállalkozási kedv, tudás és *járás kell!*

Ha a kormányhatóságok előnyös vámszerződésekkel a kivitel rendszeresíteni tudják, az érdekképviseletek pedig gyakori vándorkiállításokkal a versengést, törekvést és a termelési kedvet fokozzák, a gyümölcstermelésben nagyszerű eredményeket érhetünk meg el.

Példa erre Kecskemét és Cegléd környéke. Kecskeméten néhai *Mathiasz* János nevéhez, Cegléden pedig néhai *Unghváry* László nevéhez fűződik a belterjes gyümölcskultúra meghonosítása.

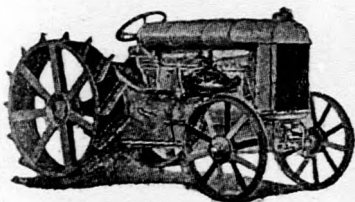
A fásítás országsszerte megindul immár nálunk is és örvedetes körülmény, hogy ebben a *Hangya* is részt vesz, amennyiben a Hangya-szövetkezetek útján az *Unghváry* László R.-T. oltványait hozza forgalomba.

A fásítás sikere nemcsak anyagi erősödést jelent majd a gazdálkodóknak, hanem a közegészségügy jelentékeny javulását is magával hozza majd, különösen a tüdővész elleni védekezés terén.

TANÁCSADÓ

Kérdés. 1. Milyen nagy a Hortobágy? 2. Mikor mondják azt, hogy egy költemény nem hiteles szövegű? (K. P. Sz.) — **Felelet.** 1. A Hortobágy 27 ezer hektár nagyságú. Egy hektárban van 100 ár, egy ár pedig 100 négyszögméter. 2. Nem hiteles szövegű költeménynek azt mondják, amelyet a költő halála után befejezetlen állapotban találtak meg és utólag kiegészítettek vagy pedig közvetett úton tudják meg, hogy a költeményt melyik költő írhatta, mert nem kéziratból, hanem szájról jegyezték le; vagy a költemény más kezeirésze s az illető jegyzi meg, hogy melyik költőtől való.

Kérdés. 1. Mikor kell metszeni a kosárfűz vesszőt? 2. Hogyan kell irtani a vértetűt? 3. A Falu Országos Szövetség azonos-e a Független Földművelésügyi Szövetséggel? (Jászapáti.) — **Felelet.** 1. A kosárfűz vesszőinek metszése levélhullás után kezdődik és tart november-től februárig. A hajazandó fűz vesszőket ez időszak elején vagy végén metszik, hogy ilyenkor a bennük lévő nedvesség a hajazást megkönnyítse. Azután csomókba kötve egymáshoz támasztva gutfákba vagy falhoz állítják. Hajazás előtt a csomók alsó végét öt centiméternyire vízbe teszik és rügyezésük idején lehamoazzák. A hajazás a hámozóval — egy nyitott rugós karikával — történik, amelyet szöggel asztalra megerősítenek. A végleges tisztítást más, fából való szerszámmal végezzük. Késsel nem szabad a vesszőket vakarni, mert ezzel a fát megsértjük. Hámozás után száraz

FORDSON TRACTOR

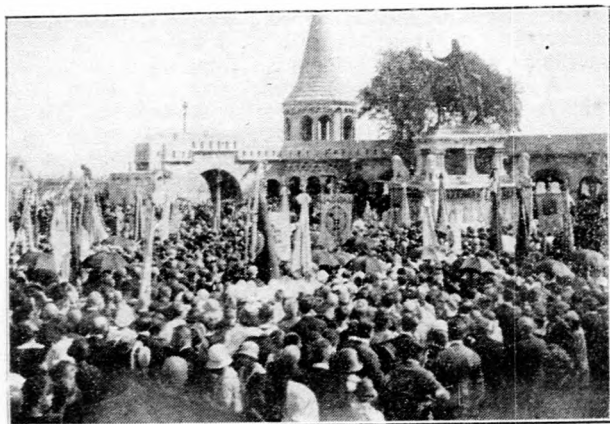
raktárról
azonnal
szállítható

HALTENBERGER VILMOS

a Ford gyárak autorizált képviselője
Budapest, VI., Nagymező-utca 19. szám.

Sürgőny cím:
Wilford Budapest.

Speciális amerikai gazdasági gépek: Oliver-ekék, tárcsásboronák, tárcsás szikekék, fűkaszálok, burgonya kisedő, körfűrész berendezés.

Az ünneplők tömege Szent István napján az első királyunk szobránál tartott szentmisét hallgatja.

földön 20—25 milliméter vastag rétegekben kiterítjük és a napon megszártjuk. 2. A vértetű irtása: Ha a fa igen nagy mértékben meg van támadva, első dolgunk legyen, hogy a vértetves ágakat, gallyakat és fattyúhajtásokat, amelyeket a vértetű végig borít, vágjuk le és távolítsuk el olyan helyre, ahol azokat el lehet égetni. Ha valamennyi vértetves fáról az igen tönkretett ágrészeket eltávolítottuk, következik a faderékon és a megmaradt ágakon levő sebhelyek kitisztítása. Aki gyökeresen akarja orvosolni a bajt, az tisztítsa ki éles késsel legelőbb a sebtől, belsejét, azaz távolítsa el onnan a már elszáradt részeket. Mind a simára kitisztított sebet, mind általában minden, tisztogatásra esetleg nem szoruló kis vagy nagy sebet, származzék az akár a vértetűtől, akár bármely más okból (rovarrágásból, törésből, rossz metszésből, a fa tövében pocok- és nyúlragásból, kapautéstól stb.-ből), kenje be azután az alább ismertetett kátránnyal. A sebek bevonásához használt anyagnak olyannak kell lennie, hogy az eső le ne moshassa s a fát ne bántsa. Ilyen anyag lehet az úgynevezett oltóviasz, de jobb, ha azt kátrányból olyan módon készítjük, hogy egy vas- vagy cserépedényt kétharmadnyira bármiféle (fa- vagy kőszén) kátránnyal megtöltsünk s azt szabadon, nyílt tűz fölött addig melegítjük, míg jól meg nem sűrűsödik. E melegítésnek célja, hogy elpárologhassanak a kátrányból azok a részek, amelyeknek a fára nézve esetleg romboló hatásuk lehetne. Az így elkészített sűrű, de kényelmesen kenhető kátránnyal bevonjuk a sebet, hogy a kátrány felszínét teljesen védje. A seb eme bevonását semmi esetre sem szabad elmulasztani; aki ezt elmulasztja, az el lehet készülni arra, hogy abban a sebben, amelyből a vértetűt ma kiolté, két hét múlva újabb és nagyobb vértetűfoltot talál. 3. A Falu Országos Földmivesszövetség vagy amint röviden nevezik Faluszövetség nem azonos a Független Földmivesszövetséggel. A Faluszövetség (V., Zoltán-utca 8.) nagy kulturális és nemzeti hivatást teljesít a falvak népének egy táborba tömörítésével. A másik és épen a Faluszövetség ellen később alakult Független Földmivesszövetségről ezt nem lehet elmondani és demagóg munkája miatt be is kellett tiltani működését.

Kérdés. 1. Egy kukac bántja a répát, dohányt, kukoricát. Mivel lehetne védekezni ellene? 2. Milyen látszó erősebb a színházi látszónél? (H. M.) — **Felelet.** 1. A vetési bagolylepke két cm. hosszú, szárnyterjedelme négy cm. Szárnyain kisebb-nagyobb sötét foltok vannak, melyek mindig sötét karikával vannak körülkerítve. Mellső szárnyai hamvasan barnák, hátsók sárgásak. A hernyók sötét szürkék, nagyon hasonlók a kiszáradt föld színéhez. Hátukon sárga vonal húzódik végig. Majdnem egész nyáron át rajzanak. A hernyó megtámadja a búzát, rozsot, repcét, répát, kerti veteményeket stb., de legnagyobb kárt a dohányban teszi. A megtámadott dohány satnya marad s a szár nem egyenesen, hanem egy darabon a föld fölött húzódva nő föl, levelei is csököttek maradnak. Az ilyen dohányt a mozaik betegség és ragya nagyobb mértékben kezdi ki, mint az egészségeset. Néha 200 darab hernyó is összegyűl egy-egy növényen, amelyet ez esetben teljesen tönkretesznek. Védekezni igen nehéz ellenük. Még leginkább a dohánynál van értelme összeszedetésüknek, amit éjjel kell végezni. Egyéb növényeknél az összeszedetés oly költségbe kerülne, hogy egyáltalán nem fizetődne ki. Ahol nagyobb károkat okozott, célszerű szántás előtt a táblát sertéssel megjárni. A sertés a hernyókat kitúrja. 2. A gyárak színházi látszóveket is készítenek más célú és erősebb látszóveken kívül. Kiválóan elismert látszóvekek a Zeiss, Goerz, Busch gyártmányok. Az ár igen különböző és egymillió koronáért már lehet jó látszóvet vásárolni.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Gazdatársadalmi hírek.

Szőlősgazdák országos gyűlése.

A szőlősgazdák legutóbb országos értekezletet tartottak, amelyen elnökük, Kosinszky Viktor rámutatott a bortermelés nehéz helyzetére. Baross Endre a kivitel nagy nehézségeit vázolta s a kereskedelmi szerződések megkötését sürgette. Jó termésnek nézünk elébe, de sajnos a tavalyi borkészletek legnagyobb része még mindig a termelő pincéjében van. Forster Elek a balatonvidéki szőlősgazdái nevében szólalt fel, a fuvardíjak leszállítását követelte, ezirányban határozati javaslatot nyújtott be, úgyszintén kívánta a rézgalic és egyéb védekezési anyagok vámjának leszállítását. Hajduska Rezső, Muzsik Pál, Gundel Károly és Steiner Antal föltérjesztés után a nagygyűlés elfogadta a határozati javaslatot.

Debrecen a vetőmaghitelek kétszeresét kívánja.

A földművelésügyi miniszter Hajdu vármegye és Debrecen város részére 3-5 milliárd korona mezőgazdasági hitelt állapított meg, amelyből Debrecen városnak 1040 millió korona jutott volna. Ez az összeg kevésnek bizonyult, ezért is a közigazgatási bizottság föltérjesztést intézett a kormányhoz a vetőmaghitelek kétszeresére való fölemelése érdekében. Ha ezt a miniszter teljesíti, akkor Debrecen ötvenkét vagon búza értékének megfelelő 2080 millió koronához jut. A tanácsúléson a gazdasági ügyosztály részéről az az indítvány hangzott el, hogy a 2080 millió koronán kívül még huszonöt vagon búza értékének megfelelő összeg kiutalása érdekében tegyenek föltérjesztést a kormányhoz. A hitel igen előnyös; nyolc százalék mellett hat hónap alatt törlesztendő.

Felvétel az orosházi gazdasági középiskolába.

Az Orosházi állami felső mezőgazdasági iskola I. évfolyamában olyan tanulók iratkozhatnak be, akik a közép- vagy polgári iskola négy osztályát elvégezték; a II—III. évfolyamába tantervkülönbözeti vizsgálat alapján más középfokú iskolákból is lehet átlépni. Az iskola négyévfolyamú, érettségi bizonyítványt ad, mely a felsőkereskedelmi iskola érettségijével egyenrangú, körülbelül ugyanazon minősítéseket is nyújtja és egyes gazdasági irányú főiskolákra való fölvételre is jogosít. A gyakorlati kiképzés az iskola kertgazdasági tanszékén (állami kertben) és a mintagazdaságban történik. Iskolai illeték, tandíj és egyéb járulékok címén egész évre összesen 646.500 korona fizetendő. Teljes ellátás családoknál körülbelül havi egymillió korona. A szülőknek a címét az igazgatóságnál meg lehet tudni. Elsősorban gazdálkodók gyermekei vétetnek föl. A tanév szeptember 1-én kezdődik.

Mezőkövesdiek gyönyörű népviseletükben a Szent István-napi körmeneten a városban.

Sörárpa-kiállítás Sopronban.

A soproni Gazdasági Egyesület a földművelésügyi kormánynak, az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek, a Felsőudánutáni Mezőgazdasági Kamarának, továbbá a soproni helybeli termelőknek és nemesítőknek részvételével szeptember 8-án sörárpabemutatót és vásárt rendez. A kiállításon résztvehetnek Sopron, Moson, Győr, Vas, Zala, Veszprém, Komárom, Fejér, Tolna, Somogy és Baranya vármegyék sörárpatermelői. A bírálóbizottság az összes beérkezett mintákat fölülbírálja és a sörárpa minőségének meg nem felelőket a bemutatóból kizárja úgy, hogy a kiállításon csupán föltétlenül kiváló minőségű sörárpák fognak bemutatásra kerülni.

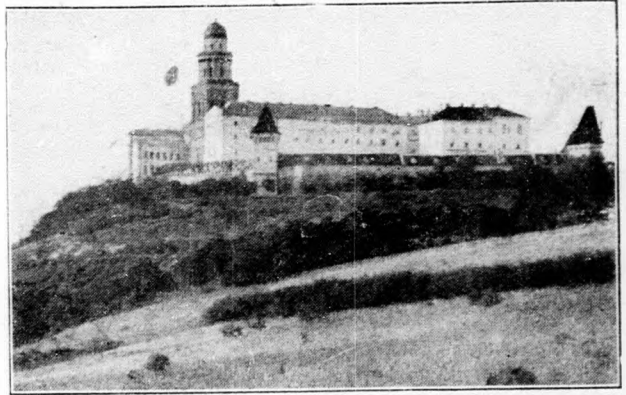
Iparosnaggyűlés Hódmezővásárhelyen.

A hódmezővásárhelyi ipari és mezőgazdasági kiállítással kapcsolatban ipari kongresszust tartottak Pálffy Dániel elnöklésével, Walko Lajos miniszter részvétele mellett. Az elnök üdvözlő beszédére a miniszter válaszolt, rámutatott a közmunkákra, amelyek a gazdasági élet minden ágába friss vérkeringést visznek. A népjóléti miniszter képviselőjében Aigner főispán kijelentette, hogy a betegsegélyezés reformja küszöbön áll. Pálffy József az iparosok nyugdíjintézményéről beszélt és rámutatott arra, hogy a kormány a kérdés megvalósítására komolyan törekszik. Dobsz László fölszólalása után a kongresszus elhatározta, hogy jövőre Kaposváron, 1927-ben pedig Székesfehérváron tartják az országos naggyűlést.

A Faluszövetség zalai térfoglalása. Az elmúlt két ünnepnapon külön ünnepe volt a zalavármegyei letenyei és novai járás tizenhárom községének abból az alkalomból, hogy a Faluszövetség ezeken a napokon kezdte meg szervező tevékenységét ezekben a határmenti magyar községekben. A szervezés előkészítésének munkája Lakó Imre nemzetgyűlési képviselő érdeme és a Faluszövetség központi kiküldöttje, Bajtay Mihály dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, az agrár- és szociálpolitikai osztály igazgatója fáradtságot és időt nem kímélve, a két nap lefolyása alatt tizenhárom községben tizennyolc órán keresztül fejtegették a Faluszövetség eszméit. A gyűlésekből kifolyólag a határmenti községeknek elhanyagolt népe meglehangú táviratokban üdvözölte Mayer János földművelésügyi minisztert, a Faluszövetség hatalmas intézményének elnökét és Tarányi Ferenc főispánt. A gyűlések eredményeként Lovászi, Lendvaujfalu, Szentadorján, Erdőkút, Alsószemenye, Mahomfa, Kerkasztmniklós, Felsőszemenye, Kiscséri, Murarátka, Pátka és Szentmargitfalva megalakította a fiókszövetséget.

Szent István napján. A hagyományos pompával és a megszokott fényes keretek között folyt le csütörtökön a Szent István-napi körmenet, melyben az első szent király Jobbját, ünnepélyesen körülvitték Budavár utcáin. Az országos körmenet ebben az évben igen nagyarányú volt, mert a háború óta első ízben jelentkezett nagyobb számmal a vidék népe is, akik között különösen a mezőkövesdi matyók nagy csoportja tűnt fel díszes és színpompás népviseletével. Nagyobb szám-

A pannonhalmi apátság temploma, amelynek 700 éves alapítási jubileumát ünnepelték most.

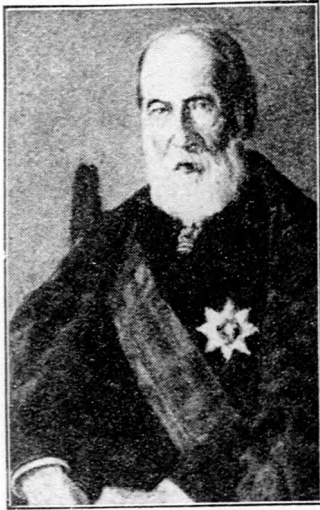
ban voltak külföldi vendégek is; így az észet látogatók nagy csoportja, a belga szülők, akik a cseregyermek meglátogatására jöttek és a nemzetközi missziós kongresszus tagjai. A körmenetet Csernoch János hercegprímás vezette, aki a kispapok által vitt Szent Jobb után haladt. Utána közvetlenül Horthy Miklós kormányzó, majd József Ferenc és Albrecht királyi hercegek után Vass József vezetésével a kormány, Zsitvay Tibor vezetésével a nemzetgyűlés tagjai haladtak számos előkelőséggel együtt. A koronázó templomban Csernoch hercegprímás mondott misét, Balanyi György szentbeszédet. A szabadban Nemes püspök mondott tábori misét. A Faluszövetség kezdeményezésére számos falu népe, köztük a mezőkövesdiek, festői viseletükben, zeneszó mellett vonultak el a Szent István-napi körmenet után a Széchenyi-szobor előtt és annak talapzatára virágokat és egy díszes koszorút helyeztek, nemzetiszínű selyemszalagján e felírással: «A legnagyobb magyar emlékének, a falvak népe». Szent István napján a vidék nagyobb városaiban is voltak ünnepségek. Ugyancsak a külföldi államok fővárosaiban a magyar követések szentmisén vettek részt, majd ünnepségeket tartottak. Ezeken az ünnepségeken a külföldi magyar-ság nagy számban vett részt.

Soroksár kétszázéves jubileuma. Nagyboldogasszony napján ülte Soroksár község főnállásának kétszázadik évfordulóját. A község első települési 1725 táján jöttek Württembergből és az új lakosok nagy szorgalommal látták a magyar föld műveléséhez, de különösen az iparban tüntek ki. Legfőként a malomipar fejlődött ki a községben és a kenyérsütés országos hírnevet szerzett Soroksárnak. Soroksár községnek közel kétszázéves templomában ünnepi misével kezdődött a ritka jubileum. Gossmann Ferenc váci főtisztelt püspök nagy papi segédlettel mondott szentmisét, Kovács Antal esperes-plébános pedig az alapító ősről emlékezett meg. A mise után a Faluszövetség nagyszabású kiállítását nyitotta meg Agoraszó alispán. Gresznáryk Aladár MÁV főfelügyelő, a kiállítás elnökének üdvözlő beszéde után Bodor Antal, a Faluszövetség igazgatója ismertette a kiállítás célját és jelentőségét. Wild József nemzetgyűlési képviselő német nyelven méltatta a községalapítók érdemeit. A két hatalmas épületben elhelyezett kiállítás hű tükrö a soroksáriak fejlett gazdasági, ipari és művelődésügyi kultúrájának, különösen az iskolák által bemutatott szülőmunkák, Soroksár történetére vonatkozó történelmi emlékek, a régi céhek ládái, zászói és céhtörvényei, a kádáripárosok hatalmas hordói, a kocsigyártók remekbe készült zöldre fényezett kocsjai, azonkívül az ipari, mezőgazdasági, kézimunka, háziipar, vászati csoportokban kiállított tárgyak nagy érdeklődést keltenek a Budapestre látó kiránduló közönség körében is.

Református lelkészek konferenciája Kecskeméten. Mintegy 500 résztvevővel a napokban kezdődött meg a református lelkészek konferenciája Kecskeméten Kovács István dr. teológiai tanár elnöklésével. Csikesz Sándor főtájtár a világi napisajtó tájékoztatásáról, a sajtóirodáról és a sajtópolitikáról tartott érdekes előadást. Többen szóaltak fel ennél a tárgynál és a tartalmas vita után az értekezlet megállapította a református egyház sajtóprogramját. Este istentisztelet volt, amelyet a konferencia minden napján megismételtek. Az országból egybesereglett református lelkészek énekkartalalkítottak, amely az istentisztelet alatt egyházi énekeket ad elő.

A pannonhalmi apátság földalatti kápolnája.

Ferencz József unitárius püspök, aki most töltötte be élete 90-ik évét.

Ebből az alkalomból Erdély magyarjai felekezeti különbség nélkül meglejen ünnepelték az ősz főpapot.

Dalköre, a népdalban a Budapesti Villamosvasutak Főműhelyének Dalosegyesülete, a kezdő dalosok csoportjában a Kápolnásnyéki Dalkör, a vegyeskarban a Hajdunásási Dalárda lett az első. Valamennyi csoportnál sok résztvevő egyesület kapott dicséret oklevelet. A Sopronban győztes Pécsi Dalárdát Pécs város közönsége virágcsalán borította el. Az érkezőket a pályaudvaron katonazenekar a Himnusszal fogadta, majd a város nevében Oberhammer Antal nemzetgyűlési képviselő mondott üdvözlő beszédet, amit Borsy Jenő, a dalárda elnöke köszönt meg. A dalosok a Széchenyi-térre vonultak, ahol énekeltek versenydalukat.

Családi öröm József Ferencz főherceg családjában. József Ferencz főherceg ifjú neje, Anna főhercegnő hétfőn a fenségek rózsadombi palotájában egészséges leánygyermeknek adott életet. Úgy a főhercegnő, mint a pompásan fejlett újszülött állapota kifogástalan. József Ferencz főherceg tavaly októberben tartotta esküvőjét Anna szász királyi hercegnővel, a szász királyi sybillenorti kastélyban. Az esküvő alkalmával a magyar közönség ünnepélyes formában adott kifejezést a főhercegi család iránt ragaszkodásának és a hajón Budapestre érkező fiatal párt nagy ovációval és őszinte szeretettel fogadta. József Ferencz főherceg és felesége azóta kevés megszakítással rózsadombi palotájukban laktak, míg a tavaszt Parádon töltötték el. Az örvendetes családi eseményvel kapcsolatban az egész ország népe osztatlan szerető jókívánságokkal fordul az ifjú főhercegi pár felé, akinek a kormány is kifejezte jókívánságait.

Ingyenes orvosi rendelés szegény tüdő- és vérébajosok számára. A Faluszövetség, amely a falvak népének érdekében valóságos mentőmunkát végez, orvosokat küldött ki a vidék közegészségügyi állapotának tanulmányozására. Az ily módon nyert adatok megdöbbentően szomorú képet tárnak elénk. A vidék közegészségügyi viszonyai sok helyen szinte középkori állapotot mutatnak és különösen a tüdő- és vérébaj szedi áldozatait. A *venerikus bajokban és tüdővésztben szenvedők arányszáma a falvakban nagyobb, mint a városokban.* A vidék nagy orvoshiányának következtében és mert a falusi ember csak ha már leesik lábáról, akkor fordul orvoshoz, a betegségek terjedésének úgyszólván semmi sem áll útjában. Egetően sürgős beavatkozásra van tehát szükség a hatóságok részéről, de a társadalom hivatott rétegeire és szerveire is e tekintetben nagy, felelősségteljes kötelesség hárul. A részletes programnak, amelynek alapján a Faluszövetség a mozgalmat keresztül akarja vinni, egyik legelső pontja *járásonként egy-egy orvosi rendelő felállítására, ahol a falvak szegény vér- és tüdőbetegeit ingyenes gyógy-*

kezelésben részesülnek. E célból máris érintkezésbe lépett a megyei alispánokkal és tisztai főorvosokkal és a vármegyék közigazgatási és társadalmi erővel együttesen kívánja nagyjelentőségű, igazán nemzetmentő munkáját keresztülvinni. A Faluszövetség ezen újabb akciójával méltán tarthat számot a hatóságok és a társadalom legmesszebbmenő támogatására.

A csornai martír ellenforradalmók emlékműve. Csütörtökön délelőtt leplezték le ünnepélyes keretek között Csornán a sopronmegyei ellenforradalom leverése után fölakasztott nyolc vértanú emlékművét. A temetőben megjelent *Csáky* Károly gróf honvédelmi miniszter is. *Wagner* Mihály csornai plébános ismerette az emlékmű keletkezésének történetét. Utána lehullott a lepel az impozáns szoborról. *Hermann* Medárd premonstre tanár, akit annakidején *Stamueliek* szintén elfogattak, élményeinek közvetlen előadásával tartott ünnepi beszédet mondott, majd megkoszorúzták a szobrot.

A halálraitélt Léderer-házaspár találkozója. A halálraitélt Léderer Gusztáv szerdán délután másfél órán keresztül beszélgetett ugyanancsak halálraitélt feleségével. Léderernél csukott katonai fogolyszállító autóban két szuronyos fegyőr kíséretében szállították át a Margit-körúti katonai fogházba. A halálraitélt házaspár találkozásánál mindvégig jelen volt Apáthy erzedeshadbíró, egy jegyzőkönyvvezető és négy fegyveres fogházor. Léderer elérékenyülve fogadta feleségét és a találkozás bővelkedett drámai jelenetekben. Léderer Gusztáv ügyében előreláthatólag csak akkor történik döntés, ha már feleségének bűnügyét a tábla is tárgyalta.

Nagy tűz Egerben. Egerben kigyulladt az érseki rezidencia gazdasági épületének bálzsárnya. Az erős szélben a tűz átsapott a szomszédos házakra is, úgy, hogy amikor a tűzoltóság a helyszínére érkezett, már három ház állott lángokban. Az érsekség gazdasági épületének bálzsárnya, ahol az istállók vannak, a tetőzet teljesen leégett. *Mednyánszky* Lajos vármegyei tisztí főügyész háza és egy cipészmeister kis földszintes háza a lángok martaléka lett. A tüzet csak nagy erőfeszítéssel sikerült lokalizálni. Valószínűleg rövidzárlat okozta a tüzet, mely az érsekség házi villanytelepének gépházában keletkezett. A gazdasági épület padlásán nagymennyiségű széna volt fölhalmozva s ez okozta, hogy a tűz oly gyorsan továbbterjedt.

Jubileumi ünnepségek Pannonhalmán. Györszentmártonról jelentik: A napokban tartotta a pannonhalmi apátság a templom fennállásának hétszázéves jubileumát, amelyen a bakonybéli, celledömölki és zalavári bencés apátokon, valamint a rendi dékánokon kívül *Fetser* Antal győri püspök is résztvett. Az ünnepi főpásztori misét *Bárdos* Remig pannonhalmi főpápa celebrálta. A jubileum alkalmából Győrből és Győr vármegyéből *Laky* Vilmos dr. győri bencés tanár többszáz hívőből álló zarándoklatot vezetett Pannonhalmára. A zarándokok részére a főpátsági templom előtt tábort misét szolgáltattak.

A kormányzó beszéde az új hadnagyokhoz. A Ludovika Akadémia szent István-napiján tartotta szokásos hadnagывatató ünnepélyét. Közvetlenül a kormányzó érkezése után jött meg *Albrecht* királyi herceg és bárchízi *Bárczy* István helyettes államtitkár, aki a miniszterelnököt képviselte. Tábort mise után föléskették az új tisztakat. Ezután a kormányzó a tisztikar új tagjait a következő beszéddel üdvözlötte:

— Kedves fiatalok! Nektek hazánk fölépítésében és a romok eltakarításában fő szerep jut. Az összeomlásért, melyet megakadályozni nem tudtunk, mert nem voltunk itt, a felelősséget azok viselik, akikkel áll a harc ma is az egész világon. A kísértések nagyok és ne üljetek föl jelszavaknak és légváraknak. A forradalmak szele a becstelenség fogalmát is kikezdtte. A becstelenség megköveteli, hogy minden ténykedésünket a tisztesség, a megingathatatlan és az igazság parancsolóan vezesse. Majd ha ebben az országban mindenki minden ténykedésével a haza javát tartja szemelőtt, akkor be fog következni a legnagyobb magyar jóslata:

„Nagy és dicső leend egykor a magyar”.

Az új hadnagывok nevében *Almay* Lajos tüzérhadnagy köszönte meg a kormányzó üdvözlő szavait. A zászlóalj ezután díszmenetben elvonult a kormányzó előtt, amivel az ünnepély véget ért.

ÁLLAMGÉPGYÁRI

gőzcséplőkészletek, szivógáz-cséplőkészletek, szalmakazalozók, löherfejtők stb. és az összes mezőgazdasági munkálatokhoz szükséges legjobb gyártmányú mezőgazdasági gépek és eszközök, u. m.: **ekék, vetőgépek, boronák, fűkaszalók, aratógépek, répa- és szecsavágók, darálóok, morzsolók, rosták** stb. állandóan raktáron.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége, Budapest, Vilmos császár-út 32.

Nyugati fiók: VI., Vilmos császár-út 63.

Keleti fiók: VIII., Baross-tér 9.

Vadászati Utmutató. A vadászbiz, vadvédelem, vadte-nyésztés, vadászbiz- és fegyverismeret zsebkönyve. A folyó vadászati idényre szóló kötet főbb tartalma: Vadásznaptár. — Havi tennivalók. — Az új tilalmi idők. — Szárnyas és szörmés biológiai stb. táblázata. — Vadásztársaságok alakítása körüli eljárás mintaalapszabállyal. — Vadászterületek gondozása. — A kisvad telepítésének módja. — Fácán tenyésztése. — Kártékonyak elleni védekezés. — Lőtt vad és gerezna kezelése. — A vadász tizparancsolata. — Az első segítség nyújtása. — Serétes fegyverek ismertetése. — A belövés módja. — Fegyvergondozás. — Próba és füstnélküli belövések jelei. — Töltési aránytáblázatok. — Közérdekű intézmények: hivatalok, egyesületek, lapok, iskolák, vadásztársaságok. — Milyen fajtájú vizslát tartunk? — A hazai kenetek, kiválóbb törzsek, egyedek. — Törvények, rendeletek, döntvények stb. — Vadászati följegyzések. — A könyvecskét több kép díszíti. A m. kir. földművelési kormány vadászati közérdekű tartalmáért 84.405—1925. sz. rendeletében ajánlja az ország vadászközönségének. Kötése egyszívazon, pénztárcaszerű zárható táskával és ceruzatartóval ellátott. Ára díjmentes egyszerű postai küldéssel 60.000 K, díszesebb kötésben és arany-címnyomással 75.000 K. A minden sorában gyakorlati értékű könyvet melegen ajánljuk olvasóink szives figyelmébe. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Hadnagyavatás a Ludovika Akadémián.

Horthy Miklós kormányzó szemlét tart az Akadémia zászlóalja felett.

Jó biztatás.

Menyasszony a völegényéhez: Ó, ha tudnám, hogy csak a pénzemért vezetsz az oltár elé, kétségbe kellene esnem!

Völegény: Ne félj semmit, drágám. Ha megesküszünk, majd meglátod, hogy hamarosan túladok azon a hitvány pénzen!

(*Beküldte ifj. Nyerges Mihály Csanádapotáról.*)

Világlátott cigányok.

Cigánymuzikusok beszélnek törzskávéházukban arról, hogy ők bejárták már az egész világot. Az egyik primás dicsekedve mondja:

— Én voltam már Londonországban is!

— Aztán tudsz-e londonul? — kérdi a másik a dicsekvőt.

— Hogyne tudnék! — feleli rá nagybüszkén a füstös.

— Hát hogy mondják londonul, hogy esik a hó?

— Te számár, én nyáron voltam ott, akkor meg nem esett a hó!

A másik aztán kérdi tőle, hogy hát ha voltál abban a Londonországban, mi annak a fővárosa?

— Micsoda! Hát Páris!

Mire a másik lenézően mondja:

— Hát ezt is csak úgy véletlenül találtad el.

TRÉFÁK

Szellemes visszavágás.

Két fiatalember vitatkozik egymással. Egyikük magas termetű, erős, a másik kicsi, vékony. A magas azt mondja a kicsinek:

— Ne beszélj már annyit, mert mindjárt a zsebembe duglak!

— Akkor több tudomány lesz a zsebedben, mint a fejedben! — vág vissza a kisebbik szellemen.

(*Beküldte ifjú Biró János Bátoráról.*)

Hol az igazság?

Róthstern bepereli Pinkeszt, hogy egy kölesönként fazekat elrepedve adott neki vissza.

— Nos, Pinkesz úr, mit szól ehhez a vádhoz? — kérdi a vádlottat a bíró.

— Tekintetes bíró úr, a Róthstern hozdja! Először is én sohasem nem kértem a Róthsterntől edj fazékt; másodsor, amikor ideadta a Róthstern azt a fazékt, már akkor is volt a fazékt tűrött; harmadsor pedig tessék elhinni, tekintetes bíró úr, mikor visszaadtam, nem volt a fazéknak semmi baja. Zai zal ih lébn!

(*Beküldte Tóth Lajos igazgatótanító Beszkéről.*)

Legkiválóbb gyümölcs-csemeték

díszcserjék, díszfák, virágok, magvak, kertieszközök és gépek

Unghváry László R.-T.-nál

minden

„HANGYA“

szövetkezet útján legelőnyösebben beszerezhetők.

Óriási képes árjegyzék

és rendelőlapon a „Hangya“-szövetkezetknél rendelkezésre áll.

OLVASÓINKHOZ!

Szeptember 1-én új előfizetést nyitunk, aki tehát szívén viseli a kisgazda-, földműves- és kisiparostársadalom, valamint a saját érdekét, aki a vasárnapját nemcsak kellemessé, hanem tanulságossá és hasznossá akarja tenni, az fizessen elő a „Vasárnap“-ra.

A „Vasárnap“ legkésőbb vasárnap reggelig a legmesszebb eső tanyára is megérkezik.

A „Vasárnap“ a legolcsóbb hetilap, mert félévi előfizetés mellett csak 1192 K-ba kerül egy példány.

ELŐFIZETÉSI DIJAK:

negyedévre	... ..	16.000 K
félévre	... ..	31.000 K
egész évre	... ..	62.000 K

A „Vasárnap“ kiadóhivatala Budapest, VI., Ó-utca 10. sz.

Fölkérjük azon előfizetőinket, kiknek előfizetése augusztus 31-én lejár, hogy előfizetésüket a már megküldött befizetési lap felhasználásával megújítani sziveskedjenek, nehogy a lap küldésében fönnakadás álljon be.

Rendeljen

Hatvani nemesített

őszi buza, őszi rozs, őszi zab,

őszi bükköny (pannonbükköny)

vetőmagvakat

Hatvani Növénynevelő Rt.-nél Hatvan (Nagytelek) vagy

Magyar Magtenyésztési Rt.-nél Bpest, IV., Szép-u. 1. Tel.: J. 148—28.

KUKÁNY OSTROMA

Regény. Irta: Seress Imre.

(15. közlemény.)

Wesselényi magasra földobta a pajzsot, amely külső oldalára esett, egyúttal azonban, nem lévén ilyen megrázkód-tatásra alkotva, minden drótozás dacára, teljesen szétmállott.

— Nem baj, szóló Wesselényi. Úgyse használhattuk volna a pajzsot, mert csak egy van. Hát az alabárd a tiéd. Itt van, fogjad. És most rajta! De előbb nem búcsúznánk el egymástól?

— Igen, ezt meg kell tennünk, felelt Száraz, mélyen megrendülve.

A két ellenfél kezét nyujtott egymásnak, összeölekezett és összecsokolódzott. Aztán eltávolodva egymástól öt lépésre, megkezdte a párbajt, amelyhez hasonló talán e világban sem mutat fel a párbajok története. Két mai korbéli ember ezer év előtti fegyverekkel rontott egymásnak, persze mindegyik azon igyekezve, hogy ellenfelének életét kioltsa, amely szándék a mai párbajoknál már teljesen hiányzik.

A két ellenfél egyre jobban nekidühödött. Alig öt perc múlva Száraz Jónás, mint egy vérszomjas oroszán, alabárdjával úgy suhintotta fejbe Wesselényit, hogy ez rögtön ott hagyta volna a fogát, ha nem ugrik félre még idejében. Am csakhamar fordult a kocka: Wesselényi a buzogánnyal Száraz felé csapott és biztosan agyonvágta volna, ha meg nem botlik egy fagyókérbén, mikor is elvesztvén az egyensúlyt, teste egész hosszában elterült a földön. De nem sokáig feküdt ott, mert ruganyosan, mint egy fiatal macska, ugrott talpra.

Mielőtt azonban talpra ugorhatott volna, Száraz barátunk nem hagyta az alkalmat kihasználhatlanul: alabárdja belesújtott Wesselényi háta közepébe. De most katasztrófa történt: miután Wesselényi felugrott, az alabárd a földhöz csapódott és három darabra tört.

Kevés mai ember tudná eltalálni, hogy mi történt most, mikor a párbajozók egyike itt állt fegyvertelenül, mert az alabárdnak nem maradván nyele, nem lehetett tovább használni. Nos, a mi két hősiünk nem jött zavarba. Igazi úriemberek lévén, egy pillanatig sem tétováztak: Száraznak új fegyver kell a kezébe az alabárd helyett. Wesselényi késedelem nélkül lecsatolta derekáról a kardot és lovagiasan átnyujtotta ellenfelének. Igaz, hogy a kard voltaképpen csak hüvely volt és fából készült, de egy fegyvernél minden attól függ, hogy ki forgatja és hogyan forgatja. Csakhogy alig egy perc múlva újabb katasztrófa történt: a kard szétesett, épen akkor, amikor Száraz a feje fölé emelte, hogy kiparirozza vele Wesselényi buzogányának szörnyű csapását.

Most ismét kitűnt, hogy milyen talpig lovagok állnak szemközt: Wesselényi, mihelyt látta, hogy szétesett Száraz kardja, azonnal visszahúzta buzogányát, pedig ha ez lecsap, hát vége Száraznak és vége a párbajnak is. Igazi lovag azonban nem viv tiz kilós vas buzogánnyal egy törött fakard ellen! Wesselényi tehát így szólt Szárazhoz:

— Most már csak egy fegyverünk van: az én buzogányom. Én tehát azt javaslom: használjuk ezt a fegyvert felváltva! Mindegyikünk egy percig vagdalkozzon vele, vagyis, amíg a másik százig olvas! Mert a párbajt úgyse nem hagyhatjuk abba, míg egyikünk fel nem fordul?

— Helyes! kiáltott Száraz, megrázza Wesselényi kezét. Aztán újra kezdődött a páratlan küzdelem: hol Wesselényi olvasott százig, hol Száraz, mialatt hol annak döngették a hátát a súlyos buzogánnyal, hol emennek. És a csapások ellen nem volt más védelem, mint a villámgyors félreugrás.

Hogy ki lett végül a győztes és ki maradt a tisztáson holtan, erről sajnos, már nem számolhat be ez a fejezet. Olyasvalami történt ugyanis, ami a párbajnak váratlanul véget vetett: Száraz Jónás egyszer csak elejtette a buzogányt, elrémülve lát-

ván, hogy a tisztás egyik végében legalább egy tucat ember áll, akik mind lázasan firkálnak a jegyzőkönyveikbe, a tisztás másik végében pedig egy fotografáló masina van felállítva. Az újságírók és a fotografus tehát mégis odataláltak a párbaj színhelyére s megörökítették ennek egész eddigi lefolyását.

Száraz Jónás felháborodásában egy nagyot akart kiáltani, hogy figyelmeztesse Wesselényit, de a szó torkán akadt. Irtozatos erőlködések közt végre csak ezt bírta kinyögni:

— Végünk van, komám.

És Száraz ebben a pillanatban fölébredt, mert az egész párbajhistóriát csak az Icíg kocsmájában álmodta végig. Hát furcsa is lett volna, ha valóság lett volna.

TIZENHARMADIK FEJEZET.

Ebből kiviláglik, hogy a szerelemnek minden akadályon győzedelmeskedő voltáról szóló régi hit nincs minden alap nélkül. Továbbá: Csésze Mária is átváltozik.

Szinte látom a nyájas olvasót, amint meg van botránkozva az előbbi fejezetben elmondottak miatt, amelyek nagy csalódást hoztak neki Wesselényi Ferenc jelleme tekintetében.

Hát igen, az előbbi fejezetből kiderül, hogy Wesselényi eljárása egyáltalán nem ütötte meg az úri mértéket, sőt inkább csúf volt, mint szép. Miután ugyanis Száraz Jónást sikerült leitatnia, hát egyszerűen otthagya, mint szent Pál az oláhokat.

Csakhogy minden éremnek két oldala van és Wesselényi sincs minden mentés nélkül. Mialatt ugyanis lyukat beszélt Száraz Jónás hasába a mai párbajokról, az esze egész máshol járt és pedig a harmadik levélben, amely a második levélnek oly fényes magyarázatát adta s amelyet Csésze Mária mérgében talán el sem olvasott, azért küldte a nyakára Szárazt párbajozni. Wesselényi azonban remélte, hogy személyes megjelenése kiengeszteli Csésze Máriát. Ha van az égben Gondviselés, hát úgyse lehetetlen, hogy a kettőjük közt oly helyes irányt vett közeledés úgy megszakadjon, mint mikor egy egészséges embert hirtelen megüt a guta? És hát a nagy költség, amibe verte magát Csésze Mária miatt, most kárba veszen? Lám, ez az éremnek másik oldala, amelyet szintén bemutatva, azt merem hinni, hogy a nyájas olvasó mégsem tör teljesen pálcát Wesselényi fölött, minél fogva előzzük meg őt Csésze Máriánál, mi ment végre ennél a hölgnél?

Hát nagy dolog ment végre. Csésze Mária ugyanis nemcsak hogy nem dobta el olvasatlanul Wesselényi harmadik levelét, hanem felbontván azt, azonnal elolvasta. És mikor a végére ért, hát úgy érezte magát, mintha lelkének eddig megbillent egyensúlya hirtelen helyreállott volna, vagyis visszafordult volna feje tetejéről a talpára. De ez az érzés csak pár pillanattig tartott, mert aztán az egyensúly ismét megbillent és ez így váltakozott még egypárszor, amely váltakozás ebben a kétféle felkiáltásban nyert kifejezést:

— Ó Veszely, milyen boldoggá tettél!

— Hogy a frász törje ki!

Mind a két felkiáltás a szívből fakadt Csésze Máriának, mert a levélben épügy volt gyász, mint gyönyör és ő egyszerre ujjongott is neki, meg gyötörődött is általa.

Csésze Mária nem szeretett egyedül lenni. Mikor Száraz Jónást elzavarta párbajozni, mindjárt behívta magához Csülök Ágnes, társulatának szende szerepeket játszó művésznőjét, akinek egyik lába valamivel hosszabb volt, mint a másik, minél fogva a színpadon többnyire csak ült, vagy feküdt.

Ez a művésznő volt az, akit Csésze Mária oly hévvel védelmezett meg Kása Jánosnak ama csúf gyanúsítása ellenében, hogy mint várandós állapotú hölgy játszik hajdon szerepeket.

REJTVEJNYEK

1. Betűrejtvény.

József péntek i ^a d d
j á d d

(Beküldte Keresztes Ferenc Alsónyékéről.)

2. Kockarejtvény.

	több	tal	gaz	
sze	da		a	ál
ter		Ma		a
va	rez		lés	csak
	me	gyont	het	

Megfejtendő lóugrás szerint. Kezdet a közepén.

(Beküldte Korözs István kántortartató Alsóhangonyról.)

3. Szórejtvény.

Első tagom számmal is ki lehet fejezni,
Másik nélkül nem lehet senkit lefejezni,
Együtt vasárnap éjjelen hívás nélkül megjelen.

(Beküldte ifj. Nyaka Lajos Vásároszentgyátról.)

A rejtvények helyes megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a 38 ik számban közöljük.

A 32. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Sakkrejtvény: Régi dicsőségünk hová lettél.

2. Tréfás számrejtvény: Több baj, mint vaj. (Jaj, ténta, baba, böjt, ma, vaj.)

3. Betűrejtvény: Keresztkötés.

Megfejtettek: Varju J. Imre, Asbóth Margit, Lőrincz János, Hamza Rózsika, ifj. Papp Imre, ifj. Kálmán Ferenc, Tömöri Julianna, ifj. Bene Lajos, Borics László, Rohonczy Pongrácz Emil, Kissnémet Julia, Kissnémet János, Lipták Ferenc, Szarvas Pál, Süvegcs József, Dori József, Pál Antal, Kovács Egnó, Ács Nándor, Fusti Etelka, ifj. Bodnár János, Budai Anna, ifj. Rencsicsovszki István, Rencsicsovszki József, Mester András, Mester Ferenc, Rakai István, Mester István, Rencsicsovszki Ferenc, Mester Annus, Rákai József, Nagy Zoltán, Öreg Gábor, Bitó Antalné, Fekete György, Kummer Karolin, Illés Viktor, Szarvas Mihály, Csapó Ferenc, Fábian Etus, Szabó István, Unatényi István, ifj. László Ferenc, Kanta Gyula, Iván József.

Jutalomkönyvet nyertek: Asbóth Margit (Szany), Boris László (Jászberény), Fekete György (Siófok), Ács Nándor (Tolnánahévíz), Dorfi József (Szabadszállás).

A 33-ik számban közölt rejtvényeket a megfejtők és nyertesek névsorával jövő héten közöljük.

Vetőmagvak. Árak nyersáruért 100 kg.-kint budapesti paritásban, minőség szerint. Bab, fehér 370.000—400.999, bab, tarka 260.000—300.000, borsó, Viktória, új 320.000—360.000, bükköny, tavaszi 260.000—290.000, szöszbükköny, új 550.000—600.000, bitorhere, új 360.000—420.000, cirokma 190.000—210.000, koriandermag, új 340.000—400.000, csillagfűrt 260.000—280.000, kendermag, új 380.000—400.000, lenmag, új 550.000—600.000, lencse, prima 550.000—750.000, mák, új 1.400.000—1.450.000, muharmag 180.000—200.000, napraforgó, fehér 350.000—390.000, tatárka 370.000—400.000, tökmag 800.000—850.000 K.

Állatvásár. Legjobb minőségű ökör 13.500—16.500, kivételesen 17.000—17.500, közepes 8000—13.000, gyengébb 5500—7500, jobb minőségű bika 13.500—16.500, kivételesen 17.000—17.500, közép és gyenge 8500—13.000, jobb minőségű tehén 10.000—15.500, kivételesen 16.000—16.500, közép és gyenge 5500—9500, kicsontozni való marha 4000—5500, növendékmарha 5000—12.500 K.

Tenyészállatok és járműokörök. Importált fehér erdélyi járműokör 16.000—18.000, I. rendű belföldi fehér járműokör 12.000—14.000, friss fejstehén 12.000—16.000, 1½ éves úszók 13.000—16.000, 1½ éves tinók 12.000—14.000 K.

Szurómarhavásár. Élő borjúk. Belföldi szopók: I. rendű 18.000—19.000, kivételesen 20.000, II. rendű 16.000—18.000 K.

Sertésvásár. Prima urasági 22.500—23.000, prima szedett 21.500—22.000, közép 20.500—21.000, könnyű jobb 18.000—19.000, könnyű silányabb 17.000—18.000, öreg urasági 20.500—21.000, öreg szedett 19.500—20.000, angol sonkamalac 23.000—24.000, hús 23.000—25.000, szalonna 26.000—26.500, zsir 30.000—30.500, hasított felsértés 23.000—28.000 K.

Gyapjú. A gyapjúpiac mult jelentésünk óta változatlan.

Nyersbőr. A nyersbőrpiac változatlan.

Tej és tejtermékek. Teljes tej literje 5000—5600, tejszínhab literje 40.000—60.000, tejfel literje 20.000—30.000, vaj kg.-ja 70.000—100.000, nagyban 54.000—60.000, tehentáró kg.-ja 14.000—18.000, juhtíró kg.-ja 36.000—45.000, emmentali sajt kg.-ja kicsinyben 60.000—90.000, nagyban 40.000—45.000, grói sajt kg.-ja kicsinyben 52.000—70.000, trappista sajt kg.-ja kicsinyben 40.000—60.000, nagyban 22.000—28.000 K.

Baromfi és tojás. Csirke darabja 15.000—50.000, tyúk darabja 30.000—60.000, hizott ruca kg.-ja 28.000—36.000, hizott lúd kg.-ja 28.000—36.000, libamáj kg.-ja 40.000—100.000, lúdszir kg.-ja 42.000—60.000, tojás darabja 1400—1700 K.

Budapesti halpiac. Árak kg.-kint: Ponty I. rendű, kicsinyben 50.000—60.000, ponty II. rendű, kicsinyben 40.000—50.000 K.

Zöldség és gyümölcs. Sárgarépa egy csomó 500—5000, petrezselyem egy csomó 500—5000, zeller I darab 500—2000, kalarabé kg.-ja 800—3000, vöröshagyma kg.-ja 1000—3000, fokhagyma kg.-ja 12.000—25.000, cékla kg.-ja 2000—4000, tejfeskáposzta kg.-ja 500—1800, keikáposzta kg.-ja 1000—4000, tejfessaláta darabja 500—1500, hazai újbungyia, kicsinyben kg.-kint 1000—2000, nagyban q.-kint 60.000—80.000, uborka kg.-ja 600—2500, zöldpaprika kg.-ja 2000—8000, tök kg.-ja 500—1500, I cső tengeri 300—1000, karfiol kg.-ja 12.000—20.000, zöldborsó kg.-ja 5000—16.000, torma kg.-ja 10.000—35.000, zöldbab kg.-ja 1500—5000, sóska kg.-ja 1000—6000, spenót kg.-ja 1500—6000, champiögomba kg.-ja 20.000—80.000, alma kg.-ja 2000—12.000, körte kg.-ja 3000—18.000, szilva kg.-ja 1500—8000, szőlő kg.-ja 7000—22.000, ringló kg.-ja 4000—16.000, kajszinbarack kg.-ja 4000—15.000, őszibarack kg.-ja 6000—20.000, süm kg.-ja 2000—8000, görögdivény kg.-ja 1500—3000, sárgadinnye kg.-ja 1500—6000 K.

Szesz és szeszitalok. A szeszület változatlan.

Idegen pénznemek legmagasabb ára 1925. évi augusztus hó 25-én. 1 angol font 347.000 K, 1 dollár 71.490 K, 1 francia frank 3356 K, 1 szerb dinár 1248 K, 1 román lei 359 K, 1 olasz lira 2693 K, 1 cseh korona 2117 K. Német (arany) márka 17.000 K, 1 svájci frank 13.877 K. Zürichben 100 magyar koronaért 0.00725 svájci frankot fizettek. — **Arany- és ezüst-pénzek:** 20 koronás arany 286.000 K, ezüst ötkoronás 29.000 K, ezüst koronás 6000 K, ezüst forintos 14.000 K.

Főszerkesztő: Meskó Pál. Felelős szerkesztő: Perlaky György.
Főmunkatárs: Buday Barna. Felelős kiadó: Bak Imre.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak augusztus hó 24-én.)

Gabonapiac. (Tözsdei jegyzés aug. 24-én.) 76-os tiszavidéki búza 387.500—390.000, egyéb 380.000—385.000, 77-es tiszai 392.500—395.000, egyéb 385.000—390.000, 79-es tiszai 397.500—400.000, egyéb 392.500—395.000, rozs 277.500—280.000, takarmányárpa 272.000—285.000, sörárpa 320.000—360.000, újzab 250.000—265.000, tengeri 265.000—270.000, repte 260.000—270.000, korpá 287.500—292.500 K 100 kilogrammonként Budapesten.

Liszt és őrlemények. Dupla 0-ás 6000, 0-ás 6000, 2-es 5700—5800, 6-os 5600, takarmányliszt 4600—5000, korpá 1900. 1-es rozsliszt 4000—5000, 75%-os egységes rozsliszt 3800 K volt kg.-kint budapesti paritásban, zsákkal együtt. Malomárak 0-gg 6800, 0-g 6800, 2-es 6600, 6-os 5800, 7-es 4800 K kilogrammonként.

Takarmányvásár. Rétiszéna, II. rendű 75.000—95.000, III. rendű csomogolásra 50.000—70.000, nádtakarmány, száraz 35.000, sarjuszéna 60.000, muharszéna 70.000—100.000, lucernaszéna 100.000—140.000, lucernaszéna és bükkönykeverék 40.000, tengeriszár, zöld, csalamádé 40.000, zabtakarmány, szemes 260.000—290.000, alomszalma, I. rendű 55.000—60.000, II. rendű 45.000—55.000, zsúpszalma 60.000—68.000, zsúpszalma 1 kéve 4500—5000 K.

A világ legjobb

Harmonikái, Hegedűi, Citerái,
Beszélőgépei, Cimbalmjai,
továbbá az összes Hangszerek itt a
gyárban kaphatók.

Romlott hangszereket művésziesen javít.

Legjobb Húrok.

Árjegyzéket ingyen küld.

MOGYORÓSSY GYULA m. kir. szabadalmazott hangszergyára
Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. — Telefon: József 16—81.

Az állat drága, vigyázzunk rája

és használjunk
állandóan nyers

Lysoform-ot,

mely minden

fertőzéstől
betegségtől **megóv!**

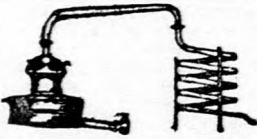
„A fertőtlenítés a gazdaságban“

című nagyon tanulságos füzet-
tünket minden érdeklődőnek
díjmentesen beküldi a

Dr. KELETI és MURÁNYI
vegyszeri gyár r.-t. Ujpest.

Dr. Héray Andor

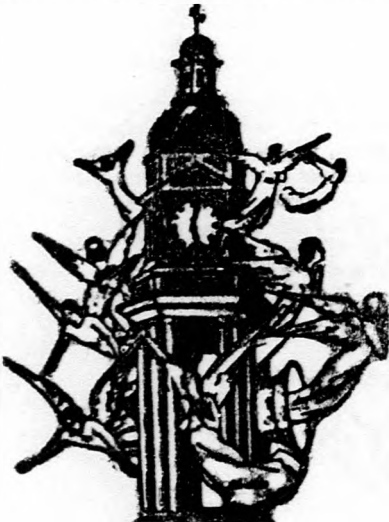
«Orsz. Földbirtokrendező Biróság» által engedélyezett
ingatlanforgalmi és üzletértékesítő irodája.
Budapest, IX., Rákos-utca 11., földszint 1.
Törvényszékiileg bejegyzett cég.

**Máthé
András**
vörösréz-
árugyár
Ujpest,

Károly-u. 11. Tel. 140-06. Pálínka-főző üstökét-
finomító készüléket és vörösréz mosóüstöket a leg-
primább kivitelben állandóan raktáron tartok.

HARANGOKAT

tiszta harangérből pontos hangolással leg-
gyorsabban önt és szállít az Orsz. Harang-
szakértői Bizottság felügyelete mellett a

HARANGMŰVEK R.-T.
„ECCLESIA“ ALAPÍTÁSA

Közp. iroda: Budapest, VI., Tüzér-u. 13-17.

Ekék, ekealkatrészek, boronák, kapálóekék, fűkaszalók,

marokrakó és kévekető aratógépek,
lógerelyék, kézi-járgányosok,
motoros- és gőzcséplőkészletek,
szecskaavágók, répvágók, daralók,
morzsolók s minden egyéb gazda-
sági gép és szerszám a

„HANGYA“ mezőgazdasági
szerezhető be legjutányosabban.
géposztályánál

Legjobban az jár, aki a
„VÁSÁRNAP“-ban hirdet.

Megbízható jó minőségű árut a legelőnyösebb árban

vásárolhatnak a tagok a

„HANGYA“

vidéki szövetkezeteiben.

KAPHATÓK: vászon, karton, kanavász,
zephír, szövet, kész férfi- és női-ruha,
kendő, harisnya, cérna, pamut, szabó-
kellékek, valamint mindenemű rövid-
kémű-, konfekció- és díszműárúk.

Bor- sajtók,

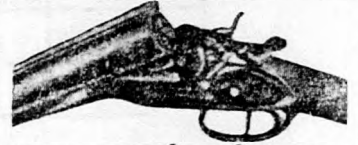
borszivattyúk, bor-
tömlők, valamint az
összes szőlő- és pince-
gazdasági gépek leg-
jutányosabban kap-
hatók:

NAGYIGNÁC

Budapest, VII.,
Károly-körút 9.

Telefon: J. 115-15.

Szakorosi-rendelő vér- és nemibetegek
részére. Ezüst salvarsan-oltás!
Rendelés egész nap.
VII., Rákóczi-út 32. sz., I. em. 1. (Rókusossal szemben.)

MRAVKÓ JÓZSEF
UTÓDA

puskaműves és fegyverkereskedő
Budapest, VII., Károly-körút 9.

ELVÁLLAL: mindenféle fegyver javítását, át-
alakítását és felújítását. — ELAD: elsőrendű
gyártmányú golyós, sörétes, ismétlő és automata
vadászfegyvereket. — Legjobb minőségű minden-
emű golyós, sörétes töltények, lőszer.

Szövetkezeteink figyelmébe!

Elsőrendű színbőrből készült férfi-, női- és gyermekcipők,
box- és sevrőbőrből, továbbá munkásbakancsok a legjobb
minőségben a legjutányosabb napiárakon szerezhető be a

„HANGYA“ ruházati és díszműárusztályánál.

SCHLICK-NICHOLSON GÉP-, WAGGON- ÉS HAJÓGYÁR

Alapítási év: 1869. — R.-T. Távirati cím: Schlicknicholson.

BUDAPEST, VI., VÁCI-ÚT 45-47.

„GLÓRIA“ | „NEMZETI“

páros sorú kanalas vetőgépeket | páratlan sorú tolóhenger vetőgépeket
minden nagyságban raktárról azonnal szállítunk.

Egyéb gyártmányok: Gőzcséplőgarnitúrák, magánjáró lokomobilok,
tengeriszártépőgépek, továbbá gőzgépek, gőzkazánok, vízi turbi-
nák, nyersolajmotorok, szivógázmotorok, waggonok, hajók, jég-
gyári és hűtőházi berendezések, bánya- és szállítóberendezések.